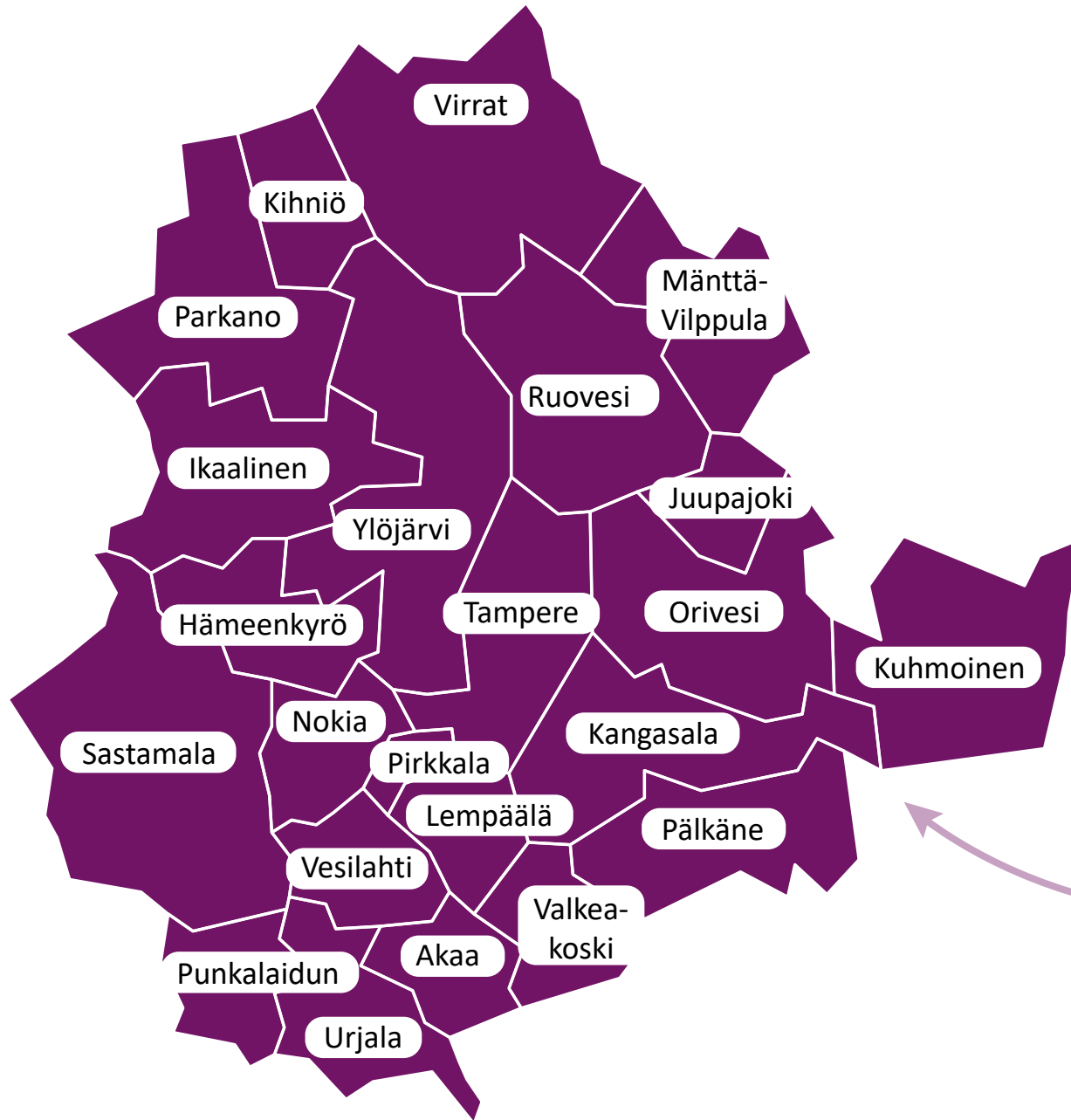

Pirkanmaan kuntien, hyvinvointialueen ja maakunnan
liiton puitesopimus yhteistyörakenteiden ja
toimintatapojen periaatteeksi

Hyvinvointialueen johtoryhmä 14.2.2023

Sopimuksen osapuolet

1. Pirkanmaan hyvinvointialue
2. Akaan kaupunki
3. Hämeenkyrön kunta
4. Ikaalisten kaupunki
5. Juupajoen kunta
6. Kangasalan kaupunki
7. Kihniön kunta
8. Kuhmoisten kunta
9. Lempäälän kunta
10. Mänttä-Vilppulan kaupunki
11. Nokian kaupunki
12. Oriveden kaupunki
13. Parkanon kaupunki
14. Pirkkalan kunta
15. Punkalaitumen kunta
16. Pälkäneen kunta
17. Ruoveden kunta
18. Sastamalan kaupunki
19. Tampereen kaupunki
20. Urjalan kunta
21. Valkeakosken kaupunki
22. Vesilahden kunta
23. Virtain kaupunki
24. Ylöjärven kaupunki
25. Pirkanmaan liitto

Sopimuksen tausta

- Lainsäädäntö edellyttää kuntia ja hyvinvointialueita toimimaan yhteistyössä. Yhteistyöstä on säädetty muun muassa hyvinvointialueesta annetussa laissa (611/2021) sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetussa laissa (612/2021). (hyvinvointialuelain [14](#) §, sote-järjestämislain [6](#), [7](#), [10](#), [32](#), ja [50](#) §)
- Pirkanmaan liitto on keskeinen yhteistyökumppani muun muassa väestöennustetyön, ennakointityön, aluesuunnittelun, TKI-rahoituksen sekä vaikuttamisen kysymyksissä EU-tasolla ja kotimaassa.
- Järjestämislain lisäksi aluekehittämisen lainsäädännössä ja muussa erityislainsäädännössä on paljon yhteistyövelvoitteita esimerkiksi oppilas- ja opiskeluhuollosta sekä työllisyyden hoidosta.
- Sopimusosapuolilla on yhteiset asukkaat ja paljon asukas- ja asiakaskohtaisesti toteutettaviin palveluihin liittyviä yhteistyötarpeita. **Sopimusosapuolet ovat keskenään tasavertaisia juridisia toimijoita ja tällä sopimuksella sovitaan yhteistyön tekemisen periaatteista, pirkanmaalaisesta toimintamallista ja yhteistyölle asetetuista tavoitteista.** Sopimus määrittelee strategisen ja operatiivisen tason yhteistyön rakenteet.

Yhteistyön periaatteet

- **Pirkanmaan hyvinvointialue, Pirkanmaan kunnat ja Pirkanmaan liitto ovat toistensa strategisia kumppaneita.** Kumppanuus perustuu yhteiseen tietoon perustuvaan tilannekuvaan väestöstä ja eri väestöryhmien terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden tilasta ja kokemuksesta, palvelutarpeesta, kustannuksista sekä näiden kehitysnäkymistä.
- **Strateginen kumppanuus rakentuu vahvaan luottamukseen ja sitoutumiseen yhdessä tekemiseen.** Yhteistyötä tehdään avoimin ja vuorovaikutuksellisin suhtein. Tilannekuva sekä kehittäminen perustuu selkeään ja ennakoivaan asioiden valmisteluun, johon jokainen osapuoli sitoutuu tuottamaan oman osansa tarvittavasta tietopohjasta.
- Jokainen sopimuksen osapuoli sitoutuu siihen, että yhdyspinnoilla on myös viranhaltija/työntekijä - vastinparit, joille on resursoitu aikaa yhteistyöverkostotyöhön. **Kaiken yhteistyön pohjana on hyvinvointialueen, kuntien ja maakunnan strategiat.**
- Tavoitteena yhdyspintojen sujuvalla yhteistyöllä on turvata hyvä arki kaikille Pirkanmaan asukkaille, edistää ihmisten terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta ja varmistaa valmiuden ja varautumisen yhteensopivuus ja -toimivuus sekä valmistella ja toteuttaa lakisääteiset suunnitelmat. **Yhteisen johtamisen tavoitteena on sujuvat rakenteet, selkeät asioiden käsittelyt ja yhdenmukainen toiminta kaikilla tasoilla.**

Yhteistyön erityiset tavoitteet 1/2

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Tavoitteina: väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, terveyserojen kaventaminen sekä hyte-kertoimien vahvistaminen Pirkanmaan kunnissa ja hyvinvointialueella.

Työllistymisen tukeminen

Tavoitteena: työllisyyspalveluiden eheys yksilön palveluita suunniteltaessa, saumaton viranomaisyhteistyö, yhteiset lakisääteiset asiakassuunnitelmat ja vaikuttavat palvelut.

Kotoutumisen edistäminen

Tavoitteina: kansainvälistä suojelua saavien ja maahanmuuttajien eheä palveluprosessi ja sujuva yhteistyö kotouttamisessa kunnan sekä hyvinvointialueen välillä, saumaton viranomaisyhteistyö, sujuvat yhteiset lakisääteiset asiakassuunnitelmat ja vaikuttavat palvelut.

Palveluiden, maankäytön, asuntotuotannon ja investointien ohjelmointi sekä yhteinen väestöennuste

Tavoitteena: optimoida ja synkronoida kunnan ja hyvinvointialueen toteutusohjelmat keskenään sekä kuntien ja hyvinvointialueen johdon informointi ja kuuleminen sote-palveluverkon ja alueen kuntien maankäytön ja palveluverkon toteuttamisen kehittämisessä. Lisäksi tavoitteena on, että työskentely perustuu yhteiseen väestöennusteeseen.

Sivistys- kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen ja sote-palvelujen tiivis yhteistyö

Tavoitteina: hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden ja kuntien varhaiskasvatus- ja sivistyspalveluiden sekä kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden systemaattinen yhteistyö, lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen ja vahvistaminen sekä eri kunnissa kehitettyjen matalan kynnyksen toimintojen hyödyntäminen.

Yhteistyön erityiset tavoitteet 2/2

Tiedolla johtaminen

Tavoitteena: vahva tietoperustaisuus yhdyspintoja koskevassa arjen johtamisessa ja strategiatyössä ja yhteinen strateginen tilannekuva alueen päättäjille. Yhtenä esimerkkinä on yhteinen kyky tunnistaa eriarvoisuuteen ja ylipäättään hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvät ilmiöt ja riskitekijät.

Varautuminen ja valmiussuunnittelu

Tavoitteena: häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautuminen ja niiden aikainen yhteistyö sekä johtamistoimintojen ja operatiivisen toiminnan yhteensovittaminen. Lisäksi tavoitteena on yhteisen tilannekuvan kokoaminen ja jakaminen.

TKI-yhteistyö ja vaikuttaminen

Tavoitteena: kasvattaa maakunnan osaamispohjaa ja vahvistaa kumppanuuksia Suomessa ja Euroopassa, kasvattaa ulkopuolisen TKI-rahoituksen tasoa, sekä varmistaa maakunnan edun toteutuminen kansallisissa ja eurooppalaisissa kehittämisen ja rahoittamisen kysymyksissä.

Järjestöyhteistyö

Tavoitteena: vakiinnuttaa ja selkeyttää järjestöjen rooli ja toimijaverkostot kuntien ja hyvinvointialueiden strategisena kumppanina kansalaisten sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden sekä turvallisuuden edistämisen viitekehyksessä.

Yhteistyön foorumit

